

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 17 września 2012 r.

DOLiS/DEC-871/12 [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, w związku z art. 24 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani Z. M. zam. w S., na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową L,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani Z. M. zam. w S., zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową L, zwaną dalej Spółdzielnią.

W treści skargi Pani Z. M. zakwestionowała udostępnienie przez Prezesa Zarządu Spółdzielni podczas posiedzenia Rady Nadzorczej Spółdzielni jej danych osobowych, w tym – jak wskazała – jej danych szczególnie chronionych, tj. informacji o cyt.: „stanie rodzinnym, majątkowym, mojej rencie inwalidzkiej, zasiłku pielęgnacyjnym i świadczeniu pielęgnacyjnym i ich wysokości a w związku z tym – także o stanie mojego zdrowia”. Jak dalej wskazała Skarżąca, cyt.: „(...) prezes A. T. po zapoznaniu się z moim oświadczeniem majątkowym złożonym przeze mnie do akt sądowych na potrzeby procesu, treść tego oświadczenia wykorzystał na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółdzielni dla uzasadnienia wniosku o wykluczenie mnie ze Spółdzielni. Zapoznał z wysokością moich świadczeń rentowych /renta inwalidzka, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne/, także z moim stanem zdrowia członków zarządu, rady nadzorczej, członków Spółdzielni a także pracowników administracji Spółdzielni obsługujących organy Spółdzielni.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, zwany dalej Generalnym Inspektorem, ustalił następujący stan faktyczny.

1. W związku z niewiszczeniem przez Skarżącą opłat eksploatacyjnych z tytułu przysługującego jej spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu nr [...] położonego w budynku nr [...] na [...] w S., Spółdzielnia wniosła w dniu [...] maja 2011 r. pozew do Sądu Rejonowego w R. o zasądzenie od Skarżącej opłat czynszowych związanych z w/w lokalem. W toku prowadzonego przez Sąd postępowania, Spółdzielnia, reprezentowana przez prezesa zarządu, korzystając z uprawnień strony, zapoznała się ze zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym, w tym z dokumentami zawierającymi informacje odnoszące się do m. in. stanu zdrowia Skarżącej. W związku z dalszym zaleganiem przez Skarżącą z uiszczeniem należnych Spółdzielni opłat, Zarząd Spółdzielni skierował do Rady Nadzorczej wnioski o rozważenie możliwości wykluczenia Skarżącej z członkostwa w Spółdzielni. Skarżąca pismami z dnia [...] listopada 2011 r. oraz z dnia [...] stycznia 2012 r. została zawiadomiona o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej oraz o możliwości złożenia wyjaśnień. Z uprawnień tego nie skorzystała.
2. Uchwałą nr [...] Rady Nadzorczej Spółdzielni z dnia [...] lutego 2012 r. Skarżąca została wykluczona z członkostwa w Spółdzielni. W przedmiotowym posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółdzielni, na którym roztrząsane były okoliczności uzasadniające wykluczenie Skarżącej ze Spółdzielni, uczestniczyli z głosem doradczym – zgodnie z treścią Statutu regulującego m. in. przebieg posiedzeń Rady Nadzorczej Spółdzielni – zaproszeni goście tj. prezes zarządu Spółdzielni, dwaj członkowie zarządu, główna księgowa oraz radca prawny Spółdzielni.
3. Wyrokiem z dnia 8 maja 2012 r. (sygn. akt: IC 8/152) Sąd Rejonowy w R. uwzględnił powództwo Spółdzielni.
4. W toku prowadzonego postępowania administracyjnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odebrał wyjaśnienia od Spółdzielni, w których ww. podmiot podniósł, iż cyt.: „(...) dane osobowe Z. M. w zakresie sytuacji rodzinnej i majątkowej pochodzą z jawnych dla stron akt postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w R. Dane te stanowiły punkt wyjścia dla Rady Nadzorczej dokonującej oceny zawinionego działania członka Spółdzielni w aspekcie art. 24 § 2 ustawy prawo spółdzielcze w zw. z przepisami obowiązującego w Spółdzielni Statutu. Informacje te znalazły odzwierciedlenie w treści uzasadnienia uchwały oraz protokołu z przebiegu obrad. Odpis uchwały przesłany został wyłącznie skarżącej. Informacje te nie były udostępnione w żadnym innym przypadku. (...) na chwilę obecną z informacjami dotyczącymi skarżącej zapoznali się wyłącznie członkowie Rady Nadzorczej, Członkowie Zarządu oraz prawnik spółdzielni tj. osoby uczestniczące w posiedzeniu Rady odbytym w dniu [...] lutego 2012 r.”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, zawiera ogólne zasady postępowania obowiązujące przy przetwarzaniu danych osobowych oraz określa prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych. Jeżeli natomiast przepisy innych ustaw odnoszą się do przetwarzania danych osobowych i przewidują zasady przetwarzania danych, to zastosowanie znajdą te przepisy.

W przypadku spółdzielni mieszkaniowych podstawą do przetwarzania danych osobowych jej członków przez organy spółdzielni są przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116 z późn. zm.), a w zakresie nieuregulowanym w tych przepisach – ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.). Przepis art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych stanowi bowiem, iż w zakresie nieuregulowanym w ustawie do spółdzielni mieszkaniowej stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze. Jednocześnie, zgodnie z art. 2 Prawa Spółdzielczego, spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu.

Wskazać w tym miejscu należy, iż Spółdzielnia jest administratorem danych osobowych jej członków, zaś zarząd Spółdzielni na czele z jego prezesem, organem umocowanym jedynie do kierowania działalnością Spółdzielni. W związku z powyższym to na Spółdzielni, a nie na jej organach, spoczywają określone obowiązki wynikające z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Jest nim m. in. obowiązek legalnego przetwarzania danych (zgodnie z art. 23 ustawy w przypadku danych zwykłych i art. 27 ustawy w przypadku danych sensytywnych). Jak już wspomniano, przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania tzw. „zwykłych” danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m. in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Odnosząc się natomiast do przetwarzania tzw. sensytywnych danych osobowych wskazać należy, iż zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy, zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Jednakże w myśl przepisu art. 27 ust. 2 ustawy, przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest jednak dopuszczalne, m. in. jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony (pkt 2).

W niniejszej sprawie prezes zarządu Spółdzielni pozyskał dane osobowe Skarżącej w zakresie przez nią kwestionowanym z akt postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w R. pod sygnaturą IC 8/152. Podkreślić należy, iż przepis art. 9 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zwanej dalej Kpc, stanowi, iż rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. W związku zatem z okolicznością, iż dane osobowe Skarżącej, odnoszące się do stanu jej zdrowia, pozyskane zostały w trybie przewidzianym przepisem art. 9 § 1 Kpc, to uznać należy, iż pozyskanie to spełniało przesłankę legalności, o której mowa w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Odnosząc się natomiast to kwestii przetwarzania przez Spółdzielnię, będącą administratorem danych osobowych Skarżącej, ww. danych w procesie wykluczenia jej ze Spółdzielni wskazać należy, iż zagadnienie to zostało uregulowane zarówno w przepisach ustawy Prawo spółdzielcze jak i w statucie Spółdzielni Mieszkaniowej L w S. Zgodnie z art. 24 § 1 Prawa Spółdzielczego, spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut określa przyczyny wykluczenia (§ 2). Wykluczenia albo wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni. Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni (§ 4). Organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia albo wykluczenia, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu albo wykluczeniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia (§ 5).

Statut Spółdzielni stanowi zaś, iż członek może być wykluczony ze Spółdzielni w przypadku, gdy z jego winy lub z powodu rażącego niedbalstwa jego dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub z zasadami współżycia społecznego. Wykluczenie może nastąpić w szczególności, gdy członek m. in. świadomie działa na szkodę Spółdzielni lub wbrew jej interesom, uporczywie narusza postanowienia Statutu, regulaminów i innych organów Spółdzielni, uporczywie uchyla się od wykonywania istotnych zobowiązań wobec Spółdzielni, a w szczególności zalega z opłatami związanymi z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie Spółdzielni oraz z pokrywaniem zobowiązań Spółdzielni z innych tytułów. Ponadto, zgodnie z § 19 Statutu, wykluczenia lub wykreślenia dokonuje Rada Nadzorcza, po uprzednim wysłuchaniu wyjaśnień zainteresowanego. Zarząd powinien zawiadomić pisemnie zainteresowanego członka o terminie posiedzenia Rady Nadzorczej, na którym ma być rozpatrywana sprawa wykluczenia lub wykreślenia członka, z wyprzedzeniem co najmniej 7 dni. Uchwałę w sprawie wykreślenia albo wykluczenia, wraz z jej uzasadnieniem Zarząd Spółdzielni ma obowiązek doręczyć członkowi, którego dotyczy na piśmie w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni, uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zgodnie zaś z § 42 ust. 5 statutu Spółdzielni, w posiedzeniach Rady Nadzorczej, jej Prezydium oraz komisji mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Zarządu oraz inne zaproszone osoby.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, iż prezes zarządu Spółdzielni, jako przedstawiciel Spółdzielni, będącej stroną postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w R. (sygn. akt: IC 8/152), miał prawo zapoznać się ze zgromadzonym przez Sąd materiałem dowodowym, a więc także z danymi osobowymi Skarżącej znajdującymi się w aktach rzeczonoego postępowania. Co prawda

z ustawy Prawo Spółdzielcze jak i ze statutu Spółdzielni nie wynika wprost jaki podmiot może złożyć wniosek o wykluczenie członka Spółdzielni, jednakże udział zarządu w procedurze wykluczania członka Spółdzielni został niewątpliwie przez statut ww. Spółdzielni przewidziany. Wskazać chociażby należy na statutowy obowiązek zarządu doręczenia wykluczaniem członkowi uchwały w tym przedmiocie, czy też możliwość udziału z głosem doradczym członków zarządu w posiedzeniu rady nadzorczej obradującej w przedmiocie wykluczenia członka.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych prezes zarządu Spółdzielni, jako przedstawiciel organu Spółdzielni, w sposób zgodny z przepisami ustawy pozyskał dane osobowe Skarżącej z akt postępowania prowadzonego przez Sąd, jak również przetwarzał je w związku z wszczęciem procedury wykluczania Skarżącej ze Spółdzielni. Zaakcentować trzeba, iż pomimo, że uchwałę w sprawie wykluczenia podejmuje rada nadzorcza, to także zarząd Spółdzielni jest organem, który w myśl powołanych wyżej przepisów ma prawo uczestniczyć w przedmiotowym procesie. Członkowie zarządu Spółdzielni umocowani zostali bowiem przepisami statutu m. in. do brania udziału w posiedzeniu rady nadzorczej debatującej w przedmiocie wykluczenia Skarżącej ze Spółdzielni, czy też doręczenia Skarżącej ww. uchwały, w treści której znajdowało się obszernie uzasadnienie przyczyn podjęcia uchwały wraz z informacjami, których przetwarzanie kwestionuje Skarżąca.

Odnosząc się ponadto do obowiązku obszernego uzasadnienia uchwały o wykluczeniu członka ze Spółdzielni wskazać należy, iż obowiązek ten przewidziany jest przepisami ustawy Prawo spółdzielcze. Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko doktryny wypracowane w tym zakresie, cyt.: „Nie stanowi uzasadnienia uchwały zawarcie w jej treści (w części "uzasadnienie") sformułowania, iż wykreślenie lub wykluczenie jest uzasadnione ze względu na art. 24 pr. sp., nie wystarczy również przepisanie z treści przepisu przesłanek wykluczenia lub wykreślenia. Konieczne jest przedstawienie konkretnych zarzutów i okoliczności za nimi przemawiających” (K. Korus, Komentarz do ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.05.122.1024) Komentarz Lex nr. 78997). Wykorzystanie w treści uchwały danych osobowych Skarżącej, legalnie pozyskanych w ramach realizowania przez Spółdzielnię uprawnień strony w postępowaniu przed Sądem, a także przetwarzanie tych danych w toku posiedzenia Rady Nadzorczej obradującej celem podjęcia rozstrzygnięcia co do wykluczenia Skarżącej ze Spółdzielni, uznać zatem należy za zgodne z przepisami ustawy. Przetwarzanie tych danych wiązało się z koniecznością przeanalizowania wszelkich okoliczności mogących mieć wpływ na ustalenie winy lub rażącego niedbalstwa po stronie Skarżącej w zaniechaniu wykonywania obowiązków członka Spółdzielni.

Istotnym jest ponadto, że ustawa Prawo Spółdzielcze przewiduje możliwość złożenia odwołania od uchwały podjętej przez Radę Nadzorczą w przedmiocie wykluczenia członka. Jak bowiem stanowi przepis art. 24 § 6 tego aktu prawnego, jeżeli organem właściwym w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni jest, zgodnie z postanowieniami statutu, rada nadzorcza, członek spółdzielni ma prawo: 1) odwołać się od uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie, albo 2) zaskarżyć uchwałę rady nadzorczej do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem; przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio. W wypadku bezskutecznego upływu terminu do rozpatrzenia

odwołania przez walne zgromadzenie, termin do zaskarżenia do sądu uchwały rady nadzorczej, o którym mowa w § 6 pkt 2, biegnie od dnia, w którym odwołanie powinno być najpóźniej rozpatrzone (§ 7). Skarżącej przysługiwał stosowny tryb do zaskarżenia rzeczony uchwały. W niniejszej sprawie nie ma podstaw do stwierdzenia, że kwestionowane przez Skarżącą działanie Spółdzielni, odbyło się w sposób naruszający przepisy ustawy.

Niemniej jednak wskazać należy, że stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc skutek działań Spółdzielni doszło, w ocenie Skarżącej, do naruszenia jej dóbr osobistych, może dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie bowiem z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).